

AIKA 28.9.2021 klo 17:00 - 18:45

PAIKKA Sähköinen kokous (Teams/hallintosäännön 17 luvun 2-3 §)

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Päätöksentekijät	Ahtiainen Veikko Myyrä Taija Ikonen Maria Juuti Janne Kilpiäinen Juha-Pekka Kolhonen Ilpo Konttinen Tuula Mustola Toni Nurmela Mimosa Peräkylä Jonna Suomi Iia-Elisabeth	Puheenjohtaja Varapuheenjohtaja Pöytäkirjan tarkastaja Pöytäkirjan tarkastaja Jäsen Jäsen Jäsen Jäsen Jäsen Jäsen Jäsen	
Muut osallistujat	Ma Ding Hottinen Arja Laamanen Virpi Pimiä Nella Piutunen Sara Räsänen Ilkka	Edustaja Kokoussihteeri Terveysvalvonnan johtaja vs. Nuorisovaltuuston edustaja Ympäristönsuojelupäällikkö Ympäristöjohtaja	
Poissaolevat	Leimi Pasi Roine Päivi Sihvo Elina	Elinvoiman ja kaupunkikehityksen toimialajohtaja Terveysvalvonnan johtaja Seutueläinlääkäri	

KÄSITELLYT ASIAT

§	Otsikko	Sivu
12	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
13	Pöytäkirjan tarkastus	4
14	Käsittelyjärjestyksen muutos	5
15	Maa-aineslupa Sihvo Jarkko Taipalsaari	6
16	Ympäristölautakunnan lausunto Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaava ehdotusvaihe	8
17	Ympäristölautakunnan lausunto kaapelin asentamisesta vesialueen pohjaan yleisen kulkuväylän ali Lappeenrannassa välille Muukonniemi - Lamposaari	11
18	Tiedoksi merkittävät asiat	13
19	Muutoksenhakuohjeet	14

§12

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtajan ehdotus

Kokous todetaan laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Puheenjohtaja totesi, että kaikki kokouksen osallistujat osallistuvat etänä Teams-yhteyden kautta. Kokous todettiin laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

§13
Pöytäkirjan tarkastus

Puheenjohtajan ehdotus

Tämän kokouksen pöytäkirja päätetään tarkastaa 29.9.2021 ja pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan ympäristölautakunnan jäsenet Maria Ikonen ja Janne Juuti.

Päätös Hyväksyttiin ja pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Maria Ikonen ja Janne Juuti.

§14
Käsittelyjärjestyksen muutos

Kokouksen aluksi tietosuojavastaava Ilona Sidoroff piti koulutuksen tietosuojasta. Merkittiin tiedoksi. Sidoroff poistui klo 17.21.

§15

Maa-aineslupa Sihvo Jarkko Taipalsaari

Liittyy asiahallinnan asiaan:
LPR/13/10.03.00.10/2021

Esittelijä: Ympäristöjohtaja Ilkka Räsänen **puh.** 040 081 5284

Valmistelija/lisätiedot: Ympäristötarkastaja Päivi Uski **puh.** 040 547 7357
etunimi.sukunimi@lappeenranta.fi

Liitteet

1. Maa-aineslupapäätös Jarkko Sihvo Tmi Taipalsaari
2. Liite Leikkaus A 29.12.2020, maa-aineslupahakemukseen Sihvo Jarkko, Solkei, Sorala (7-9) ja Sihvo (7-26), Taipalsaari
3. Liite Leikkaus B 29.12.2020, maa-aineslupahakemukseen Sihvo Jarkko, Solkei, Sorala (7-9) ja Sihvo (7-26), Taipalsaari
4. Liite Leikkaus C 29.12.2020, maa-aineslupahakemukseen Sihvo Jarkko, Solkei, Sorala (7-9) ja Sihvo (7-26), Taipalsaari
5. Liite Nykytila 29.12.2020, maa-aineslupahakemukseen Sihvo Jarkko, Solkei, Sorala (7-9) ja Sihvo (7-26), Taipalsaari
6. Liite Lopputila 29.12.2020, maa-aineslupahakemukseen Sihvo Jarkko, Solkei, Sorala (7-9) ja Sihvo (7-26), Taipalsaari

Jarkko Sihvo Tmi hakee maa-aineslupaa hiekan ja soran ottamiseen Taipalsaaren Solkein kylän tilalle RN:o 7:9 Sorala (831-444-7-9) sekä 7:26 Sihvo (831-444-7-26).

Suunnittelualueen pinta-ala on 1,25 hehtaaria, josta kaivualueen pinta-ala on n. 0,4 ha.

Alueelle on aiemmin myönnetty 30.9.2004 maa-aineksen ottolupa, joka päättyi vuonna 2014.

Hakemuksesta ei jätetty muistutuksia.

Esittelijän ehdotus

Ympäristölautakunta päättää myöntää Jarkko Sihvo Tmi:lle maa-aineslain 4 §:n mukaisen maa-ainesluvan liitteen mukaisesti.

Päätös Hyväksyttiin.

Täytäntöönpano

Hakija, sähköisesti
ympäristötarkastaja Päivi Uski

§16

Ympäristölautakunnan lausunto Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaava ehdotusvaihe

Liittyy asiahallinnan asiaan:
LPR/1398/00.04.02.00/2019

Esittelijä: Ympäristöjohtaja Ilkka Räsänen **puh.** 040 081 5284

Valmistelija/lisätiedot: Ympäristötarkastaja Päivi Uski **puh.** 040 547 7357
Terveystarkastaja Taina Rajala **puh.** 040 510 0265
etunimi.sukunimi@lappeenranta.fi

Materiaali on luettavissa sähköisesti osoitteessa:
<https://liitto.ekarjala.fi/maakuntasuunnittelu/aluesuunnittelu/2-vaihemaakuntakaava/>

Etelä-Karjalan liitto ja Lappeenrannan kaupunginhallitus pyytävät Lappeenrannan ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaisen lausuntoa Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaavan ehdotuksesta, jätevedenpuhdistamo Lappeenranta. Vaihemaakuntakaava 2:n kaavaehdotus sisältää kaksi vaihtoehtoista jätevedenpuhdistamopaikkaa, jotka on valittu kaavaluonnoksen kuudesta puhdistamovaihtoehdosta vaikutusten arvioinnin (Lappeenrannan jätevesien käsittelyn YVA 2014) sekä toteuttamiskelpoisuuden perusteella.

Luonnosvaiheen vaikutusten arvioinnin jälkeen kaavaehdotukseen on esitetty kaksi vaihtoehtoista jätevedenpuhdistamon paikkaa, Hyväristönmäki ja Kukkuroinmäki. Maakuntakaavalla mahdollistetaan jätevedenpuhdistamon sijoittaminen kaavassa esitetylle sijaintipaikalle. Lopullinen sijaintipaikka ratkaistaan toiminnanharjoittajan hakemalla ympäristöluvalla.

Kaavassa ei ole osoitettu siirtoviemäreitä, eikä puhdistetun jäteveden purkupaikkoja, vaan ne selvitetään yksityiskohtaisemmalla kaavoituksella ja suunnitelmilla, kun päätös lopullisesta puhdistamon sijoituspaikasta on tehty.

Kaavaselostuksessa on kuvattu sijoitusvaihtoehtoja ja niiden toteuttamisen vaikutusten arviointi. Eri puhdistamovaihtoehdoissa

ei arvioitu olevan merkittäviä eroja meluvaikutusten osalta eikä puhdistamon normaalista toiminnasta synny vaikutusarvioinnin perusteella merkittävää melua. Hajuhaittoja mahdollisesti aiheuttavat toiminnot puhdistamalla pyritään sijoittamaan sisätiloihin hajuhaittojen minimoimiseksi ja tarvittaessa hajulähteiden päästöjä rajoitetaan teknisin ratkaisuin, jos se on mahdollista. Liete käsitellään mahdollisesti kokonaan tai se jälkikompostoidaan Kukkuroinmäen jätekeskuksessa, mikä puolestaan vähentää muiden puhdistamopaikan hajupäästöjä. Kompressorit pyritään sijoittamaan äänieristettyihin sisätiloihin, jotta meluhaittoja ei syntyisi.

Eri puhdistamovaihtoehdoissa ei ole arvioitu merkittävää eroa vaihtoehtojen välillä lääkeaineiden, taudinaiheuttajien ja raskasmetallien ja muiden haitta-aineiden vaikutuksissa ihmisten terveyteen. Ihmisen terveyteen vaikuttavien haitallisten aineiden vaikutuksia voidaan parhaiten ehkäistä tehokkaalla jäteveden puhdistuksella. Raskasmetallit ja muutkin haitalliset aineet saadaan puhdistusprosessissa sidotuksi lietteeseen. Taudinaiheuttajia voidaan poistaa jäteveden hygienisoinnilla ennen vesistöön johtamista.

Esittelijän ehdotus

Ympäristölautakunta antaa Lappeenrannan ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaisena Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaavaehdotuksesta Etelä-Karjalan liitolle ja kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon

Ympäristönsuojelu

Luonnosvaiheen vaikutusarvioinnin perusteella ehdotukseen valittujen vaihtoehtojen vaikutusarviointi on tehty eri vaihtoehtojen suhteen samantasoisena, maakuntakaavan edellyttämällä tarkkuudella. Ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan vaihtoehtojen vaikutusten arviointi on tehty riittävän laajasti. Kaavaehdotukseen valittujen Hyväristönmäen ja Kukkuroinmäen sijoituspaikkojen suhteen vaikutusarvioinnissa ei ole merkittäviä poikkeamia eri vaikutusten osalta, lietteen kuljetukseen liittyvän liikennöintiä lukuun ottamatta. Kukkuroinmäellä haju- ja meluvaikutukset ympäristöön ovat luonteeltaan samantyyppisiä kuin siellä muutoinkin esiintyy. Lietteen kuljetuksen vaikutukset jäävät pois. Hyväristönmäen vaihtoehdossa lietteenkuljetukseen liittyvä liikennöinti lisää liikennekuormitusta ja voi aiheuttaa haju-, meluvaikutuksia

kuljetusreitit varrella sekä lisätä liikenteen ilmastovaikutuksia. Maakuntakaavalla on tärkeää mahdollistaa suunnittelun jatkamisen valittujen vaihtoehtojen sijaintipaikoilla. Ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että ympäristön ja erityisesti vesiensuojelun kannalta puhdistamohankkeen sujuva eteneminen olisi tärkeää.

Terveydensuojelu

Etelä-Karjalan vaihemaakuntakaavassa käytetään kohdemerkintöjä, joilla osoitetaan maakunnallisesti merkittävän jätevedenpuhdistamon sijoituspaikkavaihtoehdot. Kohdemerkinnällä osoitettujen alueiden tarkka sijainti ja laajuus maastossa määritellään yksityiskohtaisessa suunnittelussa. Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaavassa on arvioitu kaavan vaikutuksia ihmisten elinympäristöön ja terveyteen terveydensuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan riittävästi, jätevedenpuhdistamon yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee näitä vaikutuksien tarkasteluja vielä tarkentaa. Vaihemaakuntakaavaan on valikoitunut kaksi yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tarkasteltavaa jätevedenpuhdistamon paikkaa: Kukkuroinmäki ja Hyväristönmäki. Lisäksi voimassa olevassa Etelä-Karjalan maakuntakaavassa on merkitty Toikansuon jätevedenpuhdistamo. Terveydensuojeluviranomainen pitää tärkeänä, että vaihemaakuntakaava etenee ja mahdollistaa puhdistamohankkeen jatkosuunnittelun. Kaavan tavoitteena oleva jätevesihuollon järjestäminen, ylläpitäminen ja kehittäminen ovat tärkeitä tavoitteita myös elinympäristöterveyden näkökulmasta.

Päätös Hyväksyttiin.

Täytäntöönpano
kaupunginhallitus
Etelä-Karjalan Liitto

§17

Ympäristölautakunnan lausunto kaapelin asentamisesta vesialueen pohjaan yleisen kulkuväylän ali Lappeenrannassa välille Muukonniemi - Lamposaari

Liittyy asiahallinnan asiaan:
LPR/1324/11.01.01.01/2021

Esittelijä:

Ympäristöjohtaja Ilkka Räsänen

puh.

040 081 5284

Valmistelija/lisätiedot:

Ympäristötarkastaja Taina Lahtela
etunimi.sukunimi@lappeenranta.fi

puh.

040 529 8480

Liitteet

1. Etelä-Suomen aluehallintoviraston lausuntopyyntö; Lappeenrannan Energiaverkot Oy, Kaapelin asentaminen vesialueen pohjaan yleisen kulkuväylän ali välille Muukonniemi-Lamposaari
2. Vesistö lupahakemus 19.8.2021 Lappeenrannan Energiaverkot Oy, Kaapelin asentaminen vesialueen pohjaan yleisen kulkuväylän ali välille Muukonniemi-Lamposaari

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on pyytänyt Lappeenrannan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta lausuntoa Lappeenrannan energiaverkojen vesilain 3. luvun 3. pykälän 4. momentin tarkoittamasta lupahakemuksesta Lappeenrannan Energiaverkot Oy:n omistaman 20 kV sähkökaapelin laskemiseksi Lappeenrannan Muukonniemen ja Lamposaaren välille Saimaan vesistöön.

Hanke on suunniteltu toteutettavaksi kesän 2022 aikana. Johtoa asennettaessa pyritään minimoimaan vesiväylän liikenteelle siitä aiheutuva haitta.

Hanke on osa laajempaa sähköverkon parantamishanketta tarkoituksena rakentaa säävarmaa sähkönjakeluverkkoa. Työn pääura koitsijana toimii Elvera Oy.

Hankkeen alueella on voimassa Lappeenrannan keskustaajaman osayleiskaava 2030, Itäinen osa-alue. Hanke ei hankaloita rantojen virkistyskäyttöä, pienvenevalkaman käyttöä eikä kaavojen osoittamien alueiden käyttötarkoitusten toteuttamista. Vesistökaapelin rantautumiskohdat ja niiden ympäristö ovat

alueen osayleiskaavassa merkinnöillä M-2 ja M-3 eli metsätalousalueita. Vesistö on aluetta W-1 ja se kuuluu linnustoltaan Suomen tärkeisiin FINIBA-lintualueisiin. Hanke toteutetaan niin, ettei linnuille tai niiden pesinnälle aiheudu siitä haittaa.

Hankkeen suunnittelualueella tai sen läheisyydessä ei sijaitse luonnonsuojelualueita.

Kuulutus ja hakemusasiakirjat ovat sähköisesti osoitteessa ESAVI/27961/2021:

<https://ylupa.avi.fi/fi-FI/asia/2050996>

Esittelijän ehdotus

Ympäristölautakunta, Lappeenrannan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena lausuu, että toimenpiteet tulee tehdä siten, että työstä aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa muulle vesien käytölle, vesiluonnolle tai rantautumiskohtien ympäristölle.

Vesistökaapelin rantautumiskohdat on rajattu osayleiskaavassa luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeiden rantakallioalueiden, Muukonniemen ja Soukionlahden ulkopuolelle.

Päätös Hyväksyttiin.

Täytäntöönpano

Etelä-Suomen aluehallintovirasto
ympäristötarkastaja Taina Lahtela

§18

Tiedoksi merkittävät asiat

Esittelijä:

Ympäristöjohtaja Ilkka Räsänen
etunimi.sukunimi@lappeenranta.fi

puh.

040 081 5284

Saapuneet päätökset

LPR/1160/00.00.01.02/2021

Kaupunginvaltuuston päätös 6.9.2021, ympäristölautakunnan kokoonpanon täydentäminen

Muut kunnat ovat toimittaneet Lappeenrannan kaupungin konsernihallintoon seuraavat nimeämispäätökset:

Lemin kunnanvaltuuston päätös 16.8.2021:

varsinainen jäsen	varajäsen
Tuula Konttinen	Tarja Husu-Tuuliainen

Luumäen kunnanvaltuuston päätös 23.8.2021:

varsinainen	jäsen varajäsen
Maria Ikonen	Petra Hedenstam

Savitaipaleen kunnanvaltuuston päätös 23.8.2021:

varsinainen jäsen	varajäsen
Janne Juuti	Jouni Kontunen

Taipalsaaren kunnanvaltuuston päätös 4.8.2021:

varsinainen jäsen	varajäsen
Ilpo Kohonen	Jorma Lohi

Kaupunginvaltuusto päätti, että ympäristölautakuntaa täydennetään edellä mainituilla muiden kuntien esittämällä varsinaisilla jäsenillä ja heidän henkilökohtaisilla varajäsenillään.

Esittelijän ehdotus

Ympäristölautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Päätös Merkittiin tiedoksi.

§19 Muutoksenhakuohjeet

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Pykälät 12-14, 16-19
	Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla: Pykälät
	HLL 5 §:n, 13 §:n ja 15 §:n /muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät ja valituskieltojen perusteet. Päätökset koskevat vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisu-vaatimus- viranomaisen ja -aika	Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen, joka lähetetään osoitteeseen Ympäristölautakunta Käyntiosoite: Pohjolankatu 14 Postiosoite: PL 302, 53101 Lappeenranta Sähköpostiosoite: ymparistotoimi.kirjaamo@lappeenranta.fi Pykälät Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä kun pöytäkirja on asetettu nähtäväksi yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksi saantitodistukseen merkittynä aikana. Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä päätös oheisasiakirjoineen katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusajaksi. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.
Oikaisu- vaatimuksen sisältö	Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.
Pöytäkirjan nähtäväksi asettaminen	Pöytäkirja on asetettu nähtäväksi yleisessä tietoverkossa 30.9.2021

VALITUSOSOITUS

<p>Valitusviranomaisen ja valitusaika</p>	<p>Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen (asianosainen). Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen (se johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa).</p> <p><u>Asianosaisen valitusajan alkaminen</u></p> <p>Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettamisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.</p> <p>Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä päätös oheisasikirjoineen katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettamisestä, jollei muuta näytetä.</p> <p>Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.</p> <p>Valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite Itä-Suomen hallinto-oikeus, PL 1744, Minna Canthin katu 64, 70101 Kuopio sähköpostiosoite: ita-suomi.hao@oikeus.fi, puh. 029 56 42502, fax 029 56 42501 Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet</p> <p>Hallintovalitus, pykälät 15</p> <p>Valitusaika 30 päivää tiedoksisaannista 11.10.2021, viimeinen valituspäivä 10.11.2021</p> <p>Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) mukaan valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 260 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä em. laissa säädetyissä asiaryhmissä tai mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.</p>
<p>Valituskirja</p>	<p>Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta - millä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi - perusteet, joilla muutosta vaaditaan. <p>Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.</p> <p>Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite, puhelinnumero ja muut tarvittavat yhteystiedot. Jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.</p> <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.</p> <p>Valitukseen on liitettävä:</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä - todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
<p>Valitusasiakirjojen toimittaminen</p>	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä. Valitusasiakirjat voi toimittaa muiden vaihtoehtojen lisäksi sähköisesti ja niiden on oltava perillä hallinto-oikeudessa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä (klo 16.15).</p> <p>Valitusasiakirjat on toimitettava ¹⁾: nimi, osoite ja postiosoite</p> <p style="text-align: right;">Pykälät</p>
<p>Lisätietoja</p>	<p>Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoite liitetään pöytäkirjanotteeseen.</p>

1) Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle